

دستورالعمل تزریق واکسن کووید در بیماران با سابقه مصرف داروهای ایمنونوساپرسیو، سابقه حساسیت دارویی، بعد از ابتلا به کووید

در دوان پاندمی کرونا و با شروع برنامه واکسیناسیون، سوالات متعدد در بیماران با شرایط متفاوت و مصرف داروهای متعدد پیش خواهد آمد. لذا دستورالعمل پیشنهادی ذیل به منظور ایجاد بهترین پاسخ ایمنی بدن به واکسن و از طرفی کنترل بیماری زمینه ای از منابع معتبر آماده شده است. عوامل متفاوتی از جمله در دسترس بودن واکسن و شرایط بیمار در تصمیم گیری زمان واکسیناسیون تاثیر گذار خواهد بود. با استناد به موارد ذیل و عوامل تاثیر گذار، در نهایت با تصمیم پزشک معالج زمان تزریق واکسن کووید برای بیمار مشخص خواهد شد.

با توجه به اینکه واکسن های COVID-19 هیچ کدام ویروس زنده نمی باشند، لذا در هیچ کدام از گروههای بیماران مصرف کننده داروهای سرکوب کننده سیستم ایمنی توصیه به عدم واکسیناسیون نشده است و واکسن منجر به تشدید بیماری زمینه ای نخواهد شد. داروهای سرکوب کننده سیستم ایمنی بواسطه مکانیسم اثرشان منجر به پاسخ suboptimal به واکسن در برخی بیماران خواهند شد. اما با وجود این کاهش پاسخ سیستم ایمنی به واکسن، همچنان فواید بیشتری تا عدم واکسیناسیون برای بیمار مطرح است. لذا جهت دستیابی به حداکثر پاسخ سیستم ایمنی در این بیماران، فواصل زمانی مشخصی بین مصرف برخی از داروها و تزریق واکسن توصیه شده است. در نهایت براساس بررسی پزشک معالج در رابطه با زمان تزریق واکسن تصمیم گیری می گردد.

***اطلاعات ذیل از منابع معتبر و در رابطه با واکسن های فایزر، مدرنا و آکسفورد می باشد. لذا در هر کشوری براساس واکسن در دسترس باید اطلاعات بررسی گردد.

شرایط خاص	زمان پیشنهادی
سابقه ابتلا به کووید	خفیف: ۶-۴ هفته بعد از بهبودی واکسن تزریق شود. شدید: ۱۰-۴ هفته بعد از بهبودی واکسن تزریق شود.
افراد با حساسیت خفیف به غذا، داروها، لاتکس و یا سایر واکسن های غیر کووید، آلرژی فصلی، آسم و حساسیت های پوستی خفیف	می توانند واکسن تزریق کنند.
افراد با سابقه واکنش های حساسیتی شدید (آنافیلاکسی) به واکسن های غیر کووید، دارو و غذا	نباید واکسن تزریق کنند.
در بیماران مبتلا به کووید که پلاسماتراپی شده اند	حداقل ۴ هفته بعد از دریافت پلاسما، واکسن تزریق شود.
استروئیدهای استنشاقی	نیاز به کاهش دوز دارو نمی باشد.
بیماران دیابتی	بعد از صرف صبحانه یا غذا، واکسن تزریق گردد.
افرادی که قصد انجام اعمال جراحی دارند	حداقل ۲ هفته قبل از زمان جراحی، واکسن تزریق کرده باشند.

نام دارو	توضیحات
ریتوکسی ماب	حداقل ۴ هفته قبل از دریافت دارو، واکسن تزریق گردد. در صورت دریافت ریتوکسی ماب، ۴-۸ هفته بعد واکسن تزریق گردد.
متوتروکسات	حداقل از ۲ هفته قبل تا ۲ هفته بعد از تزریق واکسن مصرف نشود.
آلمتوزوماب	۳ ماه بعد از تجویز دارو، واکسن تزریق گردد.
کلادربین	۳ ماه بعد از تجویز دارو، واکسن تزریق گردد.
فینگولیمود	نیاز به قطع درمان نمی باشد.
گلاتیرامر استات، تری فلونامید، دی متیل فومارات، اینترفرون بتا، ناتالیزوماب	شواهدی مبنی بر کاهش پاسخدهی واکسن با داروهای مذکور وجود ندارد. نیاز به قطع درمان نمی باشد.
* در صورتیکه برای اولین بار داروهای اکرلی زوماب، فینگولیمود، آلمتوزوماب و کلادربین، تجویز می شوند، در رابطه با تقدم تجویز واکسن و شروع تاخیری درمان براساس شرایط بیمار و قابل در دسترس بودن واکسن و تصمیم تیم پزشکی خواهد بود.	
بیماران با پیوند مغز استخوان (HSCT)	حداقل ۶ ماه بعد از پیوند، واکسن دریافت کنند.
کورتیکواستروئیدها	در صورت امکان براساس شرایط بیمار، دوزهای > 7.5 میلی گرم در روز (معادل پردنیزولون) تا ۶ هفته بعد از واکسیناسیون مصرف شود. کورتیکواستروئیدهای تزریقی تا ۲ هفته بعد از واکسیناسیون به تاخیر افتد.
داروهای سایتوتوکسیک کموترابی	در روز شیمی درمانی واکسن دریافت نشود. *بیماران با مشکلات خونریزی و انعقادی: در صورت پلاکت بالای ۲۰ هزار ، واکسن عضلانی دریافت کنند. *در بیماران نوتروپنیک تا زمان دستیابی به $ANC > 1000$ بدون تزریق G-CSF، تزریق واکسن به تاخیر افتد. *در بیماران با نوتروپنی مزمن، واکسن بدون توجه به ANC تزریق گردد.
رادیوتراپی	زمان مشخصی مطرح نمی باشد.

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

در صورت دریافت داروی وریدی کربوپلاتین، سیس پلاتین، میتومایسین در روز کوتاپی تزریق واکسن انجام نشود. در صورت انفوزیون کپسیتابین و یا تموزولامید، زمان مشخصی برای تزریق واکسن مطرح نمی باشد. ترجیحا واکسن قبل از کمورادیوتراپی تزریق گردد.	کمورادیوتراپی
زمان مشخصی مطرح نمی باشد.	تزریق داخل مثانه (BCG، میتومایسین، جمسیتابین، آپی رویسین و غیره)
زمان مشخصی مطرح نمی باشد.	ایمونوتراپی ^۱
زمان مشخصی مطرح نمی باشد.	هورمون تراپی ^۱
زمان مشخصی مطرح نمی باشد.	داروهای مونوکلونال آنتی بادی (mab) ^۱
۱. در صورت انجام کموتراپی همزمان، واکسن در روز کموتراپی نباید تزریق گردد.	

Ref :

1. Guidance, COVID-19: the green book, chapter 14a, Coronavirus (COVID-19) vaccination information for public health professionals. From: Public Health England. Published: 27 November 2020. Last updated: 12 February 2021. <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-the-green-book-chapter-14a>
2. Clinician Frequently Asked Questions (FAQs) and guidance on COVID-19 vaccine for patients receiving Systemic Anti-Cancer Therapy. This document has been endorsed by the UK chemotherapy board member organisations. The document was based on guidelines from Guy's & St Thomas' NHS Foundation Trust¹ published 17 December 2020, and has been updated on 21 January 2021 to include information for the Pfizer/BioNTech COVID-19 vaccine, Oxford University/AstraZeneca vaccine and in anticipation of Moderna vaccine, and updated guidance in the "Green Book". <https://www.ukchemotherapyboard.org/publications>
3. MS Society Medical Advisers consensus statement on MS treatments and COVID-19 vaccines. Wednesday 6 January 2021. <https://www.mssociety.org.uk/what-we-do/news/ms-society-medical-advisers-release-consensus-statement-covid-19-vaccines>
4. <https://www.rheumatology.org.uk/practice-quality/covid-19-guidance>
5. Excerpts of Zoom Meeting held with Dr Raman Gangakhedkar and Expert panel of Dr Harish Moorjhani New York, Dr SK Gupta, Dr Pankaj Chaudhary, Dr Ruby Bansal, Dr Vijay Arora, Dr Ashok on 25 Feb 2021 under ageis of East Delhi Physician Association regarding Current Vaccines and Newer Strains of Corona Virus.

تهران روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، نبش خیابان شهید وحید نظری، سازمان غذا و دارو

تلفن: ۹-۶۶۴۶۷۲۶۸ نامبر: ۶۶۴۶۹۱۲۲ کد پستی: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱

www.fda.gov.ir